

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської наукової онлайн-конференції
за міжнародною участю**

29 жовтня 2020 року

Київ 2020

*Рекомендований до публікації вченою радою
Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса
Грінченка (протокол № 9 від 23 листопада 2020 року).*

Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права:
матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ,
29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ:
[Електронне видання], 2020. 247 с.

У матеріалах Всеукраїнської наукової онлайн конференції за міжнародною участю висвітлено широкий спектр питань, пов'язаних із актуальними проблемами розвитку країн та регіонів, сучасних міжнародних процесів у геополітичному, культурному, енергетичному та інформаційному вимірах, міжнародних інтеграційних та дезінтеграційних процесів, питань міжнародного правопорядку на початку ХХІ ст. та різнопланових аспектів місця та ролі України в системі міжнародних відносин. На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розглянуто шляхи вирішення завдань сьогодення у згаданих галузях, надано обґрунтовані пропозиції щодо шляхів покращення міжнародної взаємодії та дипломатичної діяльності, а також щодо вдосконалення чинного законодавства.

Матеріали Всеукраїнської наукової онлайн конференції адресовано вченим, практикам, фахівцям з міжнародних відносин та міжнародного права, дипломатам, слухачам магістратури, студентам вищих навчальних закладів, а також усім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин та міжнародного права.

*Матеріали подані в авторській редакції. Редакція журналу не несе
відповідальності за зміст тез доповіді та може не поділяти думку автора.*

ЗМІСТ

Вступне слово	7
Секція 1. Актуальні проблеми розвитку країн та регіонів	
Жалоба Ігор	8
Китайський новий шовковий шлях як виклик – реакція європейської «творчої меншості» (за матеріалами німецьких ЗМІ)	
Циватий Вячеслав	12
Африка в сучасному поліцентричному світі: український вимір (інституціональний дискурс)	
Vdovychenko Victoria	17
One step forward, COVID-step back: the Three Seas Initiative Summit in 2020 as a Challenge for the Baltic states and Ukraine	
Купрій Тетяна	20
Коронавірус як інструмент політичного піару Д. Трампа на виборах 2020 р. у США	
Перга Тетяна	25
Екологічні проблеми Австралії в історичній ретроспективі	
Горобець Ігор	30
Нагірно-карабаський конфлікт 2020 р.	
Омельченко Андрій, Федькова Ірина	32
Економічні чинники розвитку туристичної галузі Каталонії	
Шимкевич Катерина	35
Процес примирення у повоєнній Хорватії (1995–2020 рр.): особливості та проблеми	
Михтуненко Вікторія	40
Вплив глобальних трансформаційних процесів на зміни векторів зовнішньої політики Польщі на початку XXI століття	
Касаткіна Катерина	43
Кубинська політика США: історична ретроспектива 1950-х – 1970-х рр.	
Бойко Ольга	47
Аналіз нової концепції туристичного районування республіки Болгарія	
Секція 2. Міжнародні процеси у геополітичному, культурному, енергетичному та інформаційному вимірах	
Цветков Олександр	53
Роль дипломатії у врегулюванні конфліктів та обмеженні гонки озброєнь у сучасному світі	
Луцишин Галина	57
Культурна дипломатія Польщі в Україні: діяльність державних культурних інституцій	
Стоян Тетяна, Желєзко Алла	61
Роль культурних контекстів у міжнародних комунікаційних процесах	
Подрез Юлія	65
Передумови виникнення інформаційних війн як феномен сучасних міжнародних відносин	

7. The Digital 3S Initiative: A Call for a Cyber Upgrade of Regional Cooperation. White Paper. *The Kosciuszko Institute Policy Brief*. June 2018. 15 p.

8. Three Seas leaders find plenty of common ground with US and EU. Official statement. URL: <https://3seas.eu/media/news/three-seas-leaders-find-plenty-of-common-ground-with-u-s-and-eu> (access, October, 20, 2020).

9. Thomann P.-E. The Three Seas Initiative, a New Project at the Heart of European and Global Geopolitical Rivalries. *Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*. No. 17 (2019), Vol. 3. Pp. 31-63.

Відомості про автора:

Vdovychenko Victoria, PhD in History, Associate Professor, The Chair of International Relations and International Law, Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine)

Вдовиченко Вікторія, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

КРОК ВПЕРЕД І КОВІД-КРОК НАЗАД: САМІТ “ТРИМОР’Я” У 2020 РОЦІ ЯК ВИКЛИК ДЛЯ КРАЇН БАЛТІЇ ТА УКРАЇНИ

Тетяна Купрій

Київський університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

t.kuprii@kubg.edu.ua

КОРОНОВІРУС ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО ПІАРУ Д. ТРАМПА НА ВИБОРАХ 2020 р. У США

США – найбільший світовий політичний гравець і функціонування в країні всіх сфер соціетального суспільства залежить від такого інституту, як інститут Президента. Цим пояснюється важливість вивчення медіастратегії виборчої кампанії кандидатів на посаду глави держави, їх планів щодо діяльності, а також зовнішніми і внутрішніми чинниками впливу.

Складність виборчого процесу 2020 р. була зумовлена тим, що у вибори втрутився неочікуваний «актор впливу» і переграв всі плани ключовим виборчим суб’єктам. Як ніколи, за всю історію виборів основна увага США і всього світу була зосереджена за перебігом дії COVID-19 і його впливом на політичну американську картину. Пандемія внесла корективи у достатньо впевнену виборчу кампанію діючого президента і змусила змінити тактику діяльності. Якщо існували сумніви в тому, що вірус буде ключовим питанням передвиборчої кампанії, опитування квітня 2020 р. показало, що COVID-19 вже став однією з головних новинних подій за останні 10 років у свідомості американців [3].

Д. Трамп вступав у виборчу кампанію з наміром абсолютної перемоги і вступу президентства у другу каденцію. На такий розвиток подій у нього були вагомі аргументи, бо до пандемії в економіці США спостерігався помірний ріст, а рівень безробіття знижувався. Д. Трамп вважав ці поліпшення своїм досягненням, в чому також його підтримувала консервативна еліта та великі корпорації. Саме тому на весні президент зосередив свою увагу на показниках фондового ринку, та економіці в цілому, навмисно применшуючи небезпеку нового невивченого вірусу. Його команда в той час намагалася звинуватити демократів у тому, що вони критикували реакцію адміністрації президента на вірус: «Що не допомагає, так це політизація коронавірусу, якраз те, що роблять демократи на Капітолійському пагорбі та на шляху передвиборчої кампанії. Ще раз бачимо, як політики намагаються налякати людей, щоб набрати політичні бали. Це безглуздо і безвідповідально», – сказала Кейлі МакЕнані, національний прес-секретар кампанії Трампа [2].

В подальших своїх діях Трамп сам політизував тему боротьби з пандемією, критикуючи інші країни, зокрема Китай, і перекладаючи вину на політичних суперників. Він зрозумів, що відновлення економічних успіхів США, як мейнстриму його виборчої кампанії, є превалюючим і по-своєму намагався за все зупинити контролювати поширення вірусу. Президент США відмовлявся від засобів особистої гігієни на публіці, проговорюючи: «Це не моє. Можливо я зміню свою думку, але це все пройде, і я сподіваюся пройде дуже швидко». Він насміхався над кандидатом в президенти США від Демократичної партії Джо Байденом за носіння маски. Однак, коли президент в липні нарешті надягнув маску, він назвав себе патріотом. Під гаслами «Пандемію беру під контроль», «Кінець пандемії вже видно», «Без мене померли би ще мільйони» було скореговано дії виборчої кампанії кандидата від Республіканської партії.

Рис. 1 Д.Трамп відмовляється носити маску

В боротьбі із своїм «найзапеклішим ворогом» президент пройшов кілька етапів: від спроб зупинити поширення «китайської зарази» до переможця над цією хворобою. Початок цієї історії почався із докору президенту, экс-мера Нью-Йорка М. Блумберга, який на теледебатах, які проходили в Чарльстоні (Південна Кароліна) у лютому 2020 р., оголосив, що ще два роки тому Трамп звільнив фахівців з пандемії, в зв'язку з чим сьогодні не можна ефективно проконсультувати владу країни щодо кількості тестів, а також скоротив фінансування центрів з контролю і профілактики захворювань (CDC) [1].

Чи варті зауваги і критика глави Білого дому до діяльності ВООЗ і призупинення фінансування організації зі сторони США, якщо самі поради Трампа лікуватися внутрішньо засобами дезінфекції, викликають обурення у всієї медичної спільноти. Шукаючи різноманітні шляхи зв'язків з громадськістю, на жаль, президент помилився, але цю помилку через сарказм можливо йому було перевести у продукт чорного піару? Але піару!

Американський президент вніс ще більший хаос в істеблішмент на початку жовтня 2020 р., захворівши коронавірусом. Поверхово, поставивши не тільки свою безпеку, але і безпеку найближчого оточення, непрямо став розповсюджувачем хвороби. Коронавірус підтвердився у помічниці президента Хоуп Хікс, колишнього радника Трампа Келлієн Конуей, трьох сенаторів-республіканців, голови Національного комітету Республіканської партії Ронні Макденіел, менеджера передвиборчої кампанії Вільяма Степіна, особистого помічника Трампа Ніка Луни, а також у трьох журналістів з прес-служби Білого дому [1].

Процес лікування президента США повинен зацікавити більше медиків, хоча піарники окремо можуть дослідити професійні дії і самого Трампа, і його лікаря, а політологи відзначили його безпрецедентний крок, коли перебуваючи у лікарні він проїхав повз Національний військово-медичний центр імені Уолтера Ріда і привітав своїх прихильників, махаючи їм рукою з закритого вікна автомобіля. Медики такий хід не оцінили і жорстко розкритикували. Один з них, лікар Джеймс Філіпс, що працює в Центрі навіть написав про це в Twitter: «Всі, хто знаходилися в машині під час цієї абсолютно нікому не потрібної поїздки, тепер повинні самоізолюватись на два тижні. Вони можуть захворіти, можуть померти – заради політичного спектаклю». Але думка пацієнта і його команди у поясненнях і коментарях відзначилася логічним підходом, і головне – результатом [5].

Рис.2. Прихильниця Д.Трампа з плакатом «Ковід... ти звільнений»

The Washington Post и Politico в березні повідомили, що адміністрація Трампа планувала запросити у конгресу понад \$ 2,5 млрд з фонду допомоги в надзвичайній ситуації для боротьби з коронавірусом. За даними Politico, гроші мали піти на лабораторні випробування і розробку вакцин. На розробку препарату Білий дім виділив близько 12 мільярдів доларів, які були розподілені між вітчизняними та іноземними організаціями відповідного профілю. До жовтня ставки зросли і тепер становлять 2,2 трильйона доларів, які просить Д.Трамп перед сенатом [4]. Тому, вироблення вакцини ще стало одним із піар-ходів діючого президента у виборчій кампанії.

Згідно з опитуваннями CNBC / Change Research, Трамп неодноразово повідомляв про готовність вакцини до виборів 3 листопада, що суперечило оцінкам експертів навіть його адміністрації, не говорячи про ньюзмейкерів громадської думки. Кандидат у президенти від Демократичної партії, і сенаторка Камала Гарріс заявили, що побоюються, що коментарі Трампа можуть підірвати довіру американців до вакцини. Їх слова: «Я довіряю вакцинам. Я довіряю вченим. Але я не довіряю Дональду Трампу», – підтверджували результати опитувань. По всій країні 61% ймовірних виборців заявили, що стурбовані тим, що президент намагається запровадити вакцину занадто рано, яка допоможе йому виграти другий термін. Серед них – 52% респондентів сказали, що вони «дуже стурбовані». При цьому на національному рівні лише 42% ймовірних виборців заявили, що точно або, можливо, отримають щеплення, коли вакцина вперше стане доступною. Демократи внесли свій внесок у зміни громадської думки: під час опитування в середині жовтня лише 30% заявили, що точно отримають вакцину, порівняно з 57% – у липні [6].

Раніше директор Центру контролю та профілактики захворювань Роберт Редфілд заявляв законодавцям, що населення з високим ризиком захворюваності може почати робити щеплення в обмежених кількостях до листопада чи грудня. Проте, за його словами, це може зайняти шість-дев'ять

місяців, щоб вакцинувати все населення США. На цю заяву президент відреагував у звичній для нього формі – помилкового заперечення і заявив, що вакцину буде можливо протестувати вже у другій половині жовтня. «Я вважаю, що вона (вакцина. – авт.) повинна бути до виборів, але тут втручається політика. Гаразд. Вони хочуть грати в свої ігри. Вона буде відразу після виборів».

В якості компенсації президент пообіцяв американцям надати безкоштовно ті ж препарати для лікування COVID-19, що під час хвороби приймав він сам. Для США з їх абсурдною по мірках розвиненого світу системою охорони здоров'я, яка просто не по кишені величезній кількості громадян, це дуже потужна ініціатива. Проте цю заяву Д. Трампа дійсно варто сприймати як форму PR-сенсу, оскільки тема вакцини і її появи ще до виборів є важливою частиною його передвиборчої кампанії.

Як американська, так і світова громадськість із захопленням реагувала на кожен крок виборчої кампанії 2020 р., яка за одну мить могла перервати президентську гонку, залишивши обидві сторони протистояти розмитим стратегічним виборам та несподіваним питанням, які допоможуть сформувати тиждень перед днем виборів. Виборчі перспективи Д. Трампа залежать від його здатності до передвиборчої агітації. Доля його кандидатури на переобрання все більше залежить від його власного здоров'я, щоб змінити траєкторію перегонів. І світ спостерігає як кожен елемент піар-кампанії використовує президент на свою користь.

Список використаних джерел:

1. Астафурова К. (12.10.2020). [Електронний ресурс]: Блумберг использовал коронавирус в политической рекламе против Трампа URL: <https://www.rbc.ru/politics/27/02/2020/5e56c3299a79474fcd8c0c02>
2. Abramson A. (10.03.2020). [Електронний ресурс]: Why Coronavirus May Be the Biggest Threat Yet to Donald Trump's Re-Election URL: <https://time.com/5800093/coronavirus-donald-trump-2020-election/> March 10
3. Martin J. & Haberman M. (04.10.2020). [Електронний ресурс]: Trump's Positive Coronavirus Test Upends Campaign in Final Stretch URL: <https://www.nytimes.com/2020/10/02/us/politics/trump-coronavirus-campaign.html>
4. Niedzwiedek N. (21.10.2020). [Електронний ресурс]: Pelosi suggests coronavirus relief deal could slip past November elections URL: <https://www.politico.com/news/2020/10/21/pelosi-covid-relief-after-election-430831>
5. Pramuk J. (23.09.2020). [Електронний ресурс]: Most voters worry Trump is trying to release coronavirus vaccine too quickly, to help his reelection, polls say. URL: <https://www.cnn.com/2020/09/23/voters-worry-trump-tying-covid-vaccine-to-2020-election-poll-f.html>
6. Zurcher A. (11.10.2020). [Електронний ресурс]: Trump Covid: How will this affect US election? URL: <https://www.bbc.com/news/election-us-2020-54390559>

Відомості про автора:

Купрій Тетяна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, Київський університет імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна).

Kuprii Tetiana, Candidate of Sciences in Historical Science, Docent, Associate Professor of the Department of Philosophy, Borys Grinchenko Kyiv University (Kyiv, Ukraine).

COVID-19 AS A TOOL OF D. TRUMP'S PUBLIC RELATIONS DURING THE U.S. 2020 ELECTIONS

Тетяна Перга

Інститут всесвітньої історії НАН України

м. Київ, Україна

pergatatiana@gmail.com

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ АВСТРАЛІЇ В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ

Останніми роками в Австралії надзвичайно загострилися екологічні проблеми. Зокрема відбувається деградація екосистем, у тому числі – Великого бар'єрного рифу, водно-болотних угідь і родючих ґрунтів, скорочення видів флори і фауни, зростання кількості та інтенсивності лісових пожеж. Багато з них вже мають негативний вплив на соціально-економічний розвиток країни. Так, за даними WWF, близько 7% сільськогосподарських площ західної Австралії страждає від солоності, що збільшується внаслідок надмірної вирубки лісів. Інтенсивне землеробство впливає на екосистеми узбережжя та оточуючий водний простір, а надмірне випасання худоби сприяє опустеленню та ерозії і є однією з причин поширення інвазивних видів рослин. Наразі в країні нараховується 2,5 тис. видів, що відносяться до цієї групи. Щороку майже 19 тис. т фосфору і 141 тис. т азоту скидається в річки, що витікають до узбережжя. Лише боротьба з деградацією земель щорічно коштує країні близько \$1 млрд. [8]. Ці та низка інших не менш гострих екологічних проблем сформувалися протягом двох століть з часу відкриття австралійського континенту.

Метою цієї розвідки є з'ясування головних етапів і факторів появи екологічних проблем в Австралії. Актуальність теми обумовлена потребою виявити специфіку негативного впливу економічного розвитку на довкілля різних країн і континентів для подальшої розробки більш ефективної екологічної політики.

Маємо констатувати, що поява екологічних проблем в Австралії пов'язана як з природно-географічними особливостями регіону, так і з наслідками взаємодії людини та довкілля. Головними рушіями екологічних змін є освоєння континенту і зростання населення та пов'язаний з цим економічний розвиток. Мається на увазі індустріалізація, яка розпочалась у другій половині XIX ст., та процеси, що розвивались вже у XX ст., зокрема зростання використання води для виробництва продуктів харчування; видобуток ресурсів рибною, лісовою,

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської наукової онлайн-конференції
за міжнародною участю
29 жовтня 2020 року

Технічна редакція: Бессонова М.М., Люк Т.В.
Відповідальний за випуск Слюсаренко І.Ю.